

උඩරට නීතිය

ප්‍රාදේශීය නීතියක් ලෙස පැවැති උඩරට නීතිය

1815 දී උඩරට රාජධානිය ඉංග්‍රීසීන් විසින් අත්පත් කර ගන්නා තෙක් එය ස්වාධීන රාජ්‍යයක් ලෙස පැවතුනි. බ්‍රිතාන්‍යය පාලකයින් හා උඩරට ප්‍රධානීන් අතර 1815 මාර්තු 02 වන දින මහනුවර මගුල් මඩුවේදී අත්සන් තබන ලද උඩරට ගිවිසුම මගින් උඩරට ප්‍රදේශය ඉංග්‍රීසීන්ට පවරා දෙනු ලැබීය. එම ගිවිසුමේ තිබූ එක් කරුණක් වන්නේ උඩරට ප්‍රදේශය තුල පැවති උඩරට නීතිය දිගටම අදාල කරගෙන යා යුතු බවයි.

උඩරට නීතිය ලෙස දැන් අප හඳුන්වන නීතිය, 1815 ට පෙර ලිඛිත නොවූ මුඛ පරම්පරාගත නීතියක් වූ අතර එම ප්‍රදේශයේ සියලු වැසියන්ට ඔවුන්ගේ ආගම ජාතිය හෝ කුලය නොසලකා අදාල වූ ප්‍රාදේශීය නීතියක් වූ බව චේතනාසික සාක්ෂි වලින් හෙළිවේ. The Laws and Customs of the Sinhalese or Kandyan Law ග්‍රන්ථයේ හේලි පවසන පරිදි දහ අටවන සහ දහ නමවන සියවස්වල දී උඩරට ප්‍රදේශවල අදාල කරන ලද සිංහල නීතිය කිසිදු අයුරකින් පෞද්ගලික නීතියක් නොවීය. එනම් සිංහලයන්ගේ සිරිත්වලින් ආරම්භ වූ එය එහි වසන සියලු ජාතින්ට එනම් විදේශිකයන්ට මෙන්ම රට වැසියන්ට ද, රජුගේ අධිකාරිය යටතේ අදාල කරන ලද රටක නීතියක් වී තිබූ බවයි. මින් ගම්‍ය වන්නේ මුලින්ම උඩරට නීතිය ප්‍රාදේශීය නීතියක් වශයෙන් උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කරන සියලු පුද්ගලයන්ට අදාල කරන ලද බවයි.

උඩරට නීතියේ ප්‍රාදේශීය ස්වභාවය නිසාම උඩරට රාජධානියට ඇතුලු වන බ්‍රිතාන්‍යය ජාතිකයන් ඇතුලු සියලු දෙනාටම උඩරට නීතිය අදාල වන බව ඉංග්‍රීසිහු අවබෝධ කර ගත් අතර **කැම්බල් ඩී. හෝල්** නමුත් තීරණයෙන් ඉදිරිපත් වූ මූලධර්ම අනුව ඇතිවූ නෛතික තත්වය නිසාද යටත්විජිත ජනපදයක නීති අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමට බ්‍රිතාන්‍යයන්ට සිදු විය. නමුත් උඩරට අපරාධ නීතිය යටතේ වරදකරුවන්ගේ අත් පා කපා දැමීම වැනි දඩුවම් ක්‍රම හා උඩරට විවාහ නීති මගින් බහු පුරුෂ සේවනය අනුමත කිරීම නිසා උඩරට නීතිය අභිෂේද නීතියක් ලෙස බ්‍රිතාන්‍යයන් සලකන ලදී. උඩරට නීතියේ එවැනි කොටස් අවලංගු කර දැමීමට හැකියාවක් බ්‍රිතාන්‍යයන්ට තිබුනද අනාගතයේදී උඩරට ප්‍රදේශ වලට පැමිණෙන යුරෝපීයන්ට මෙම නීතිය අදාලවීම කෙරෙහි කිසිදු කැමැත්තක් ඔවුන් තුල නොවීය. මේ නිසා උඩරැටියන් හා උඩරට ප්‍රදේශ වල වාසය කරන හෝ එම ප්‍රදේශ වලට සංක්‍රමණය වන්නාවූ උඩරැටියන් නොවන පුද්ගලයන් අතර වෙනසක් 1815 උඩරට ගිවිසුම මගින් ඇති කරන ලදී.

උඩරට ගිවිසුමේ නමවැනි වගන්තියේ මේ සඳහා ප්‍රතිපාදන විය. මින් බ්‍රිතාන්‍යයන් අපේක්ෂා කළේ උඩරට නීතිය උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කල පුද්ගලයින්ට පමණක් අදාල වී බ්‍රිතාන්‍යය හෝ වෙනත් ජාතිකයින්ට අදාල නොවන නීතියක් බවට පත් වනු දැකීමයි. මෙම නවවැනි වගන්තිය මත යම් යම් මතභේදාත්මක තත්වයන් ආණ්ඩුකාරවරයා හා නීති නිලධාරීන් අතර ඇති වීම නිසා උඩරට නීතිය, උඩරට ප්‍රදේශවල මුල් පදිංචිකරුවන්ට සීමාකොට යුරෝපීයන්ට හා වෙනත් පුද්ගලයින්ට අදාල වීම වැළැක්වීමට 1816 මැයි 31 වන දින ප්‍රකාශනයක් බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් එළිදැක්වීය.

උඩරට ප්‍රදේශවල බ්‍රිතාන්‍ය පරිපාලනය බිඳ දැමීමට සිංහල නායකයන් විසින් 1818 දී ක්‍රියාත්මක කල උෞච්ච වෙල්ලස්ස නිදහස් අරගලය බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් මර්ධනය කිරීමෙන් පසු එම වසරේම තවත් ප්‍රකාශනයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම 1818 ප්‍රකාශනය නිකුත් කිරීමෙන් පසු එයට කලින් තිබූ ප්‍රකාශනයක් අහෝසි විය. මෙම ප්‍රකාශනය මගින්ද උඩරැටියන්ට උඩරට නීතිය නොකඩවා අදාල කිරීමට විධිවිධාන සකස් කරන ලදී. උඩරැටියන්ගේ සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ බලය ඇති විනිශ්චය සභා සහ උඩරට ප්‍රදේශ වලට පැමිණෙන පහත රට වැසියන් සහ විදේශිකයන් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ බලය ඇති විනිශ්චය සභා අතර වෙනසක්

මෙමගින් දක්වන ලදී. එහෙත් 1818 ප්‍රකාශනය මගින් පහත රට වැසියන්ට සහ විදේශිකයන්ට අදාල නීතිය කුමක්දැයි පැහැදිලි නොකරන ලදී.

වගාව සදහා යුරෝපීයයන් උඩරට ප්‍රදේශ වල ඉඩම් අත්පත් කර ගත් විට මෙම සංක්‍රමණික ජනතාවට උඩරට නීතිය අදාල වීමට හැකියාවක් තිබුණි.

උඩරටයා යනු.

1815 ට පෙර සිට පරම්පරා ගණනකට ස්ථිර වාසයකින් උඩරට ප්‍රදේශවල විසූ පුද්ගලයන් ය.

උඩරට නීතිය උඩරටයන්ට පමණක් සීමා කිරීම.

උඩරට නීතියේ අදාල වීම සීමා කරමින් බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් 1852 අංක 05 දරණ ආඥා පනත පනවන ලදී. මෙමගින් අපරාධ නීතිය හා පවුල් නීතිය යන ක්ෂේත්‍රයන්හි උඩරට නීතිය අදාල වීම සීමා කිරීම හා මුස්ලිම් ජාතිකයන් උඩරට නීතිය මගින් පාලනය වීම බැහැර කරමින් වැදගත් වෙනස්කමක් ඇති කළේය.

1852 ආඥා පනත පැනවීමට පෙර උඩරට නීතිය උඩරට ප්‍රදේශවල සියලු පුද්ගලයන්ට අදාල වීම පිළිබඳව ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශයක් ලෙස 1852 ආඥා පනත සැලකිය හැකි බව 1860 **කර්ණේ ඩී. නිකොල්** නඩුවේදී ප්‍රකාශ විය. මෙම නඩුවේදී උඩරට පදිංචිව සිටි ස්කොට්ලන්ත ජාතිකයෙකුගේ භාර්යාව සිය සැමියාගේ උඩරට පදිංචිය අත් කර ගත් බවත් ඒ පදනම මත ඇය උඩරට නීතියෙන් පාලනය වන භාර්යාවකගේ තත්වය අත් කරගත් බවත් අධිකරණය තීරණය කළේය. උඩරට නීතිය උඩරට ප්‍රදේශවල පදිංචිවුවන්ගේ ජාතිය නොතකා වීම ප්‍රදේශවල පදිංචි සියලු වැසියන්ට අදාල කල බව ඔප්පු කිරීම සදහා මෙම නඩු තීන්දුව අධිකාරයක් වන්නේය.

උඩරට නීතිය පුද්ගලික නීතියක් බවට පත් වීම.

උඩරට නීතිය ප්‍රාදේශීය නීතියක් වශයෙන් අදාල වූ බව 1852 දක්වා වූ නෛතික වර්ධනයන් පෙන්නුම් කළේය. 1852 ආඥා පනත මගින් උඩරට නීතිය සීමා කිරීමට ප්‍රයත්න දැරුවද උඩරට ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය වූ පුද්ගලයන්ට උඩරට නීතියේ අදාලත්වය පිළිබඳ මෙමගින්ද පැහැදිලි නොවීය. උඩරට නීතිය අදාල විය යුත්තේ උඩරටයන්ට පමණක් බවත් 1815 පසු උඩරටට සංක්‍රමණය වූවන් මුහුදුබඩ නීතියෙන් පාලනය විය යුතු බවත් ප්‍රථම වරට තීරණය කරන ලද්දේ **විලියම්ස් ඩී. රොබට්ස්** (1886) නඩුව මගිනි. මෙමගින් උඩරට නීතියෙහි විශාල වෙනසක් සිදු විය. **විලියම්ස් ඩී. රොබට්ස්** නඩුවේදී ශේෂ්ඨාධිකරණය **කර්ණේ ඩී. නිකොල්** නඩුව අධිකරණය කරන ලදී. මෙම නඩුවේදී වික්තිකරුවන් වූ යුරෝපීය ජාතික සැමියා හා බිරිඳ අධිකරණයේදී තර්ක කර සිටියේ තමන් උඩරට ප්‍රදේශවල පදිංචිය අත්කර ගත් බවත් විය හේතු කොට ගෙන උඩරට නීතියෙන් පාලනය වන බවත් උඩරට නීතිය යටතේ භාර්යාවකට තම ස්වාමියාගෙන් ස්වාධීනව සිය දේපළ දැරිය හැකි බවත් ය. එහෙත් අධිකරණය තීරණය කළේ මොවුන් දෙදෙනා ක්‍රිස්තියානි විවාහ ක්‍රමය යටතේ තම විවාහය සිදු කර ගෙන ඇති නිසා විය උඩරට විවාහ ක්‍රමයෙන් වෙනස් බැවින් උඩරට පදිංචි වූ විදේශිකයන්ට උඩරට නීතිය අදාල වූ බවට සාක්ෂි නොමැති බවයි. තවද 1815 දී උඩරට ප්‍රදේශ බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට අදාලත් පසු උඩරට ප්‍රදේශ තුල පදිංචියක් අත් කර ගැනීම ලංකාවේ පදිංචියෙන් ස්වාධීන වූ වෙනම පදිංචියක් ලෙස සැලකිය නොහැකි බව තීරණය විය. 1886 දී **විලියම්ස් ඩී. රොබට්ස්** නඩුව විභාග වන විට 1859 අංක 13 දරණ උඩරට විවාහ ආඥා පනත මගින් යුරෝපීය හෝ බර්ගර් ජාතිකයන්ට උඩරට විවාහ ක්‍රමය යටතේ විවාහ වීම තහනම් කොට ඇති තත්වයකදී උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කල යුරෝපීය ජාතික භාර්යාවකට, උඩරට සිංහල කාන්තාවකගේ තත්වය අත් කර ගත හැක්කේ කෙසේදැයි අධිකරණය ප්‍රශ්න කළේය. මෙම නඩු තීරණය අනුව උඩරට නීතිය උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කරන සියලු වැසියන්ට ප්‍රාදේශීය නීතියක් ලෙස අදාල නොවන බවත්, විය අදාල වන්නේ 1815 වන විට උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කල උඩරටයන් යැයි කිව හැකි පුද්ගලයන්ට පමණක් බවත් තීරණය විය.

උඩරට නීතිය, උඩරට ප්‍රදේශවල මුල් පදිංචිකරුවන්ගෙන් පැවත එන්නන්ට අදාල වන්නා වූ පුද්ගලික නීතියක් වන බව මෙම නඩු තීරණයෙන් පසු ලංකාවේ අභියාචනාධිකරණය විසින් පිළිගන්නා ලදී. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙනත් ප්‍රදේශවලින් උඩරටට පැමිණ පදිංචි වූ පුද්ගලයන් උඩරට නීතියෙන් පාලනය නොවන බව සැලකූ අතර ඔවුන් රෝම ලන්දේසි නීතියෙන් පාලනය වන බව සලකන ලදී.

අදාල නඩු තීන්දු.

විජේසිංහ වී. විජේසිංහ(1891) නඩුවේදී මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවලින් පැමිණ, උඩරට ප්‍රදේශවල ඉඩම් අත්පත් කරගෙන විසි පදිංචි වූ සිංහල යුවළකගේ දේපළ අනුප්‍රාප්තිය සම්බන්ධයෙන්, උඩරට නීතියේ අදාලත්වය පිළිබඳව ප්‍රශ්නගත විය. මෙහිදී අධිකරණය තීරණය කළේ උඩරට වාසය කල මුල් උඩරටයන්ට හා ඔවුන්ගෙන් පැවත එන්නන්ට පමණක් උඩරට නීතිය අදාල වන බවත් වෙනත් ප්‍රදේශවලින් උඩරටට සංක්‍රමණයවූවන් එකම ජාතියකට අයත් වුවද ඔවුන්ට උඩරට නීතිය අදාල නොවන බවත් ය.

නාරායනී වී. මුතුසාමි (1894) නඩුවේදී ශේෂ්ඨාධිකරණය තීරණය කළේ උඩරට ප්‍රදේශවල පදිංචිව සිටින සංක්‍රමණික ද්විධි පාර්ශවයන්ට උඩරට විවාහ නීතිය යටතේ විවාහ විය නොහැකි බවට තීරණය විය.

1870 අංක 34 දරණ උඩරට විවාහ ආඥා පනත ගෙන ඒමෙන් පසු විය උඩරටයන්ට පමණක් අදාල කර ගත හැකි බවට අර්ථ නිරූපණය කරන ලදී. මෙමගින් ප්‍රථම වරට උඩරට සිංහලයින් හා පහත රට සිංහලයින් අතර මිශ්‍ර විවාහ සිදු කිරීමට ඉඩ සලසා දුනි.

කපුරුහාමි වී. අප්පහාමි (1910) නඩුවේදී පහත රට පුද්ගලයෙකු උඩරට කාන්තාවක් සමග 1870 උඩරට විවාහ ආඥා පනත යටතේ විවාහ වී තිබුණි. උඩරට පදිංචිවූ පහතරැටියන්ට උඩරට නීතිය අදාල නොවන බවත් පුරුෂයා උඩරට නීතියෙන් පාලනය නොවන බැවින් මිශ්‍ර විවාහයෙන් උපන් දරුවා උඩරට නීතියෙන් පාලනය නොවන බවත් ඔහුට අදාල විය යුත්තේ රෝම ලන්දේසි නීතිය බවත් අධිකරණය තීරණය කළේය.

පුංචිහාමි වී. පුංචිහාමි (1915) නඩුවේදී උඩරට පුරුෂයෙකු හා පහත රට කාන්තාවක හා මිශ්‍ර විවාහයෙන් බිහිවූ දරුවා උඩරටයෙකු නොවන බවට අධිකරණය තීරණය කළේය.

උඩරට පහත රට මිශ්‍ර විවාහවල දරුවන්ට අදාල නීතිය.

උඩරට නීතිය පිළිබඳව විවිධ නඩු තීරණ හරහා හා උඩරට නීති විශේෂඥයන්ගේ එකිනෙක හා ගැටෙන අදහස් විමසා බැලූ අධිකරණය ව්‍යවස්ථාදායකය මේ සම්බන්ධයෙන් මැදිහත්වීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කළේය. මේ සම්බන්ධව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා රජය විසින් කොමිෂන් සභාවක් පත්කල අතර කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරමින් 1917 අංක 23 උඩරට අනුප්‍රාප්ති ආඥා පනත පනවන ලදී. මේ අනුව...

උඩරට ප්‍රදේශ වල වාසය කරන උඩරට පුරුෂයෙකු හා උඩරට නීතියට යටත් නොවූ කාන්තාවක අතර ඇති වූ විවාහයක දරුවන්ට

හා

උඩරට ප්‍රදේශවල වාසය කරන උඩරට කාන්තාවක් හා උඩරට නීතියට යටත් නොවූ පුරුෂයෙකු අතර සිදු වූ බිත්ත විවාහයක දරුවන්ට අදාල වන්නේ උඩරට නීතියයි.

මිශ්‍ර විවාහවල දරුවන්ට අදාල වන නීතිය පිළිබඳව 1917 අංක 23 දරණ උඩරට අනුප්‍රාප්ති ආඥා පනත මගින් විධිවිධාන සලසා ඇත.

උඩරට නීතිය උඩරට ප්‍රදේශවල මුල් පදිංචිකරුවන්ට හා ඔවුන්ගෙන් පැවත එන්නන්ට අදාලවන පුද්ගලික නීතියක් බවට පත් වීම 1917 වන විට සම්පූර්ණ වූ බව පැහැදිලිය.

උඩරට නීතියට අදාළ ආඥා පනත් හා ව්‍යවස්ථා.

- ◆ 1859 අංක 13 දරණ උඩරට විවාහ ආඥා පනත.
- ◆ 1870 අංක 34 දරණ උඩරට විවාහ ආඥා පනත.
- ◆ 1909 අංක 14 දරණ උඩරට විවාහ ආඥා පනත.
- ◆ 1938 අංක 39 දරණ උඩරට නීතිය ප්‍රකාශ කිරීමේ හා සංශෝධනය කිරීමේ ආඥා පනත
- ◆ 1952 අංක 44 දරණ උඩරට විවාහ හා දික්කසාද පනත.

උඩරට නීතියේ විෂය ක්ෂේත්‍රය.

1883 දී දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය උඩරට ප්‍රදේශවලට අදාළ කරනු ලැබීය. සාම්ප්‍රදායික නීති ක්‍රමයේ අනිසි ක්‍රියා නිවැරදි කිරීමට බ්‍රිතාන්‍යයන්ට ඇති අයිතිය භාවිතා කරමින් 1859 හා 1870 යේ විවාහ ආඥා පනත් මගින් උඩරට විවාහ හා දික්කසාද නීතියේ විශාල වෙනස්කම් ඇති කරන ලදී.

1859 ආඥා පනත මගින් උඩරට නීතියේ බහු විවාහ ක්‍රමය අහෝසි කරන ලද අතර 1870 ආඥා පනත මගින් උඩරට විවාහයක් වලංගුවීමට නම් එය ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය කරන ලදී.

1820 ප්‍රකාශනයක් මගින් උඩරට ඉඩම් ඔප්පු සහ අන්තිම කැමති පැවරීම් සම්බන්ධ විධි හා ක්‍රියාවන් අහෝසි කරනු ලැබීය.

1832 දී රාජකාරි ක්‍රමය අහෝසි කිරීමත් සමග උඩරට ඉඩම් තුන්තීන් ක්‍රමයේ විශාල වෙනසක් සිදු විය.

1844 දී ව්‍යවස්ථාප්‍රායකය විසින් වහල් ක්‍රමය අහෝසි කිරීමත් සමග උඩරට වැඩවසම් ක්‍රමයේ අංගයක් වශයෙන් පැවති වහල් ක්‍රමයේ වලංගුභාවය නැති විය.

උඩරට නීතියේ හිස් තැනක් තිබෙන අවස්ථාවකදී සාමාන්‍ය නීතියේ ව්‍යවස්ථා උඩරටයන්ට අදාළ බව සලකන ලදී. ඒ අනුව 1840 වංචා වැලැක්වීමේ ආඥා පනත, 1844 අන්තිම කැමති පත්‍ර ආඥා පනත සහ 1865 වයස් පූර්ණත්ව ආඥා පනත උඩරටයන්ට අදාළ කරන ලදී.

වර්ථමානයේදී උඩරට නීතිය විවාහය, දික්කසාදය, සුජාත බව, දේපළ භාරකාරත්වය, රැකවරණය, බාල වයස් කරුවන්, ත්‍යාග සහ අන්තිම කැමති පත්‍රයක් රහිත අනුප්‍රාප්ති වැනි ක්ෂේත්‍රවල අදාළ වේ.

උඩරට නීතිය යටතේ විවාහය.

වර්ථමානයේදී උඩරට නීතිය යටතේ විවාහය 1952 අංක 44 දරණ උඩරට විවාහ හා දික්කසාද පනතට අනුව පාලනය වේ. ඒ අනුව උඩරට නීතිය යටතේ විවාහ විය හැක්කේ උඩරටයන්ට පමණි. වර්තමානයේදී උඩරට හා පහත රට මිශ්‍ර විවාහ සිදු කළ හැක්කේ 1907 අංක 19 දරණ සාමාන්‍ය විවාහ ලියාපදිංචි කිරීමේ ආඥා පනත යටතේය.

1952 අංක 44 දරණ උඩරට විවාහ හා දික්කසාද පනතට අනුව උඩරට නීතිය යටතේ වලංගු විවාහයක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය උපචාර.

දෙමාපිය කැමැත්ත.

1995 අංක 18 දරණ විවාහ ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධන) පනත මගින් මෙම උපචාරයේ අදාලත්වය ඉවත් වී ඇත. ඒ අනුව නිසි වයස සපුරා ඇති දෙපලකට විවාහ වීමට දෙමාපිය කැමැත්ත අවශ්‍ය නොවේ.

පාර්ශවයන්ගේ කැමැත්ත.

වලංගු විවාහයකට පත් වීමට පාර්ශවයන්ගේ ශක්‍යතාවය. (06 වගන්තිය අනුව ද්වි විවාහය තහනම් අතර පූර්ව විවාහයක් පවතින පුද්ගලයෙකුට වලංගු විවාහයක් ඇති කර ගත නොහැකිය)

තහනම් ඥාති සම්බන්ධතා නොතිබිය යුතුය.

(05 වන වගන්තිය) - තමාගෙන් සෘජුව පැවත එන්නෙකු සමග / පූර්ණ ලේ ඥාති සහෝදර සහෝදරියන් අතර හෝ අර්ධ ලේ ඥාති සහෝදර සහෝදරියන් අතර / පූර්ණ හෝ අර්ධ ලේ ඥාති සහෝදර සහෝදරියන්ගෙන් පැවත එන්නන් අතර / පියාගේ හෝ පුත්‍රයාගේ වැන්දඹු බිරිද සමග / මුණුපුරාගේ හෝ මුත්තාගේ වැන්දඹු බිරිද සමග / තම ස්වාමියාගේ හෝ පුත්‍රයාගේ පෙර විවාහයේ දරුවන් සමග විවාහ තහනම් කර ඇත.

වයෝපූර්ණත්වයට පත්ව තිබිය යුතු වීම. (04 වන වගන්තිය) එහෙත් අදාල වයසට පෙර කල විවාහයකදී වුවද විවාහයෙන් පසු අඩු වයස් පාර්ශවය නිසි වයස සපුරාලීමෙන් පසුව වසරක කාලයක් අඹු සැමියන් ලෙස ජීවත් වීමෙන් හෝ නිසි වයස සපුරාලීමට පෙර දරුවෙකු ලැබීමෙන් වලංගු විවාහයක් ඇති කර ගත හැක.

උඩරට විවාහයක විශේෂ ලක්ෂණ.

- උඩරට විවාහයක් සිදු කර ගත හැක්කේ උඩරට පාර්ශවයන් අතර පමණි.
- උඩරට විවාහයක් ලියාපදිංචි කල හැක්කේ උඩරට ප්‍රදේශවල පමණි.
- උඩරට නීතිය යටතේ වලංගු විවාහ ලෙස පිළිගනු ලබන්නේ ලියාපදිංචි කල විවාහ පමණි.
- උඩරට විවාහ සිදු කරනු ලබන්නේ එම කාර්‍ය ඉටු කිරීම සඳහා උඩරට ප්‍රදේශවල එක් එක් කොට්ඨාස වලට පත් කරනු ලැබ ඇති උඩරට විවාහ ලේකම්වරු (දිස්ත්‍රික් විවාහ ලේකම්වරු) විසිනි.
- උඩරට නීතියේදී චාරිත්‍රානුකූල විවාහ, සහවාසයෙන් සහ ප්‍රසිද්ධියෙන් සිදුවන විවාහ වලංගු විවාහ ලෙස පිළිනොගනී. ----- ලියාපදිංචි නොකරන ලද විවාහ වලට කිසිදු නෛතිකභාවයක් තිබී නොවන බව උඩරට විවාහ දික්කසාද ආඥා පනතේ 3 (1) ආ වගන්තියේ සහ 28 වගන්තියේ දැක්වෙයි.

දිග විවාහය සහ බිත්ත විවාහය.

උඩරට විවාහය දිග හෝ බිත්ත ලෙස අකාර දෙකකට සිදුවේ. විවාහයේදී දිග හෝ බිත්ත ලෙස සටහන් නොවේනම් දිග විවාහයක් ලෙස, එසේ නොවන බව ඔප්පු කරනනාක් සලකයි.

දිග විවාහයකදී සැමියා තම බිරිදව තමාගේම නිවසට කැඳවාගෙන යන අතර සැමියාගේ නිවසේ වෛවාහක නිවස පිහිටුවාගනී. මෙහිදී බිරිද ගෙන ආ දෑවැද්ද සම්බන්ධයෙන් හෝ විවාහයෙන් පසුව ඇය විසින් ස්වාධීනව උපයාගත් දේ සම්බන්ධයෙන් සැමියාට බලයක්

නැත. එහෙත් සැමියා මිය ගියහොත් පවුලේ යහපත හා නඩත්තුව සදහා සැමියාගේ දේපළ භාවිතා කිරීමට හෝ පාලනය කිරීමට බිරිදට බලය ඇත. බිත්ත විවාහයකදී සැමියා බිරිදගේ නිවසේ පදිංචි වේ.

දිග සහ බිත්ත විවාහයන් පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී 1938 අංක 39 දරණ උඩරට නීතිය ප්‍රකාශ කිරීමේ හා සංශෝධනය කිරීමේ ආඥා පනතට පෙර හා පසු තත්වය විමසා බැලිය යුතුය.

ආඥා පනතට පෙර තත්වය

දිග විවාහයක ස්ත්‍රීයක් සැමියා සමග තම මව්පියන්ගේ ආරාධනය පරිදි හෝ දෙමාපියන් නොමැතිවීමක සහෝදර සහෝදරියන්ගේ ආරාධනය අනුව හෝ ස්ත්‍රීයගේ නිවසේ පදිංචි වූ විට එය බිත්ත විවාහයක් බවට පත් වේ.

බිත්ත විවාහයක ස්ත්‍රීයක් සිය නිවසේ පදිංචිය අතහැර සැමියාගේ නිවසට පදිංචියට ගියේ නම් හෝ මව්පියන් නොතකා පිවිත් වූයේ නම් එය දිග විවාහයක් බවට පත් වේ.

මේ අනුව ආඥා පනතට පෙර උඩරට විවාහයේ දිග හා බිත්ත ස්වභාවය පසුව වෙනස් කර ගැනීමේ හැකියාව තිබුණි.

ආඥා පනතට පසු තත්වය

ආඥා පනතේ 9 වන වගන්තිය අනුව විවාහයේ ස්වභාවය පසුව වෙනස් කර ගත නොහැකි බව දැක්වේ.

1952 අංක 44 දරණ උඩරට විවාහ හා දික්කසාද පනතට අනුව විවාහය ලියාපදිංචි කිරීමේදී එය දිග ද බිත්ත ද යන්න සඳහන් කළ යුතු ය. සඳහන් කර නොමැති නම් එය දිග විවාහයක් ලෙස සැලකේ.

අදාල නඩු තීන්දු

රනා එ. කිරිබිංදු

මෙහිදී දිග විවාහයක් පසුව බිත්ත විවාහයක තත්වයට මාරු කළ නොහැකි බවට තීරණය විය.

1938 අංක 39 දරණ උඩරට නීතිය ප්‍රකාශ කිරීමේ හා සංශෝධනය කිරීමේ ආඥා පනතේ 9 වන වගන්තිය මෙහිදී සාකච්ඡාවට බදුන් වූ අතර දිග විවාහයක් විසුරුවා හැරීමෙන් පසුව දියණියට බිත්ත තත්වය හිමිවන බවද තීරණය විය.

ජයසිංහ එ. කිරිබිංදු

දිග විවාහයක කාන්තාවක් සිය පුරුෂයාගෙන් දික්කසාද වීමෙන් ඇගේ දිග විවාහය කෙළවර වේ. මෙහිදී ප්‍රකාශ වී ඇත්තේ දිග විවාහයක දියණියකගේ බිත්ත විවාහික අයිතිවාසිකම් නැවත ප්‍රකාශ කර ගැනීම පිළිබඳ වර්ථමානයේ බලපාන්නා වූ නෛතික තත්වයයි.

උඩරට නීතිය යටතේ දික්කසාදය

මේ සම්බන්ධයෙන් 1952 අංක 44 දරණ උඩරට විවාහ හා දික්කසාද පනතේ 32 හා 33 වගන්ති වැදගත් වේ.

උඩරට විවාහයකදී දික්කසාදය ලබාගත හැකි පදනම් 32 වගන්තියේ දක්වා ඇත. ඒවා නම්

1. විවාහයෙන් පසු භාර්යාවගේ අනාවාරය
2. ව්‍යතිචාරය හෝ දැඩි කෲර භාවය සමග සිදුවූ ස්වාමියාගේ අනාවාරය
3. භාර්යාව විසින් වසර 02 ක් තිස්සේ අබිණ්ඩ හා පූර්ණ වශයෙන් ස්වාමිපුරුෂයා අතහැර ගොස් තිබීම.

4. ස්වාමිපුරුෂයා විසින් වසර 02 ක් තිස්සේ අඛණ්ඩ හා පූර්ණ වශයෙන් භාර්යාව අතහැර ගොස් තිබීම.
5. සතුටින් සිටීමට නොහැකි වීම නිසා එක් වසරක් පුරා සහවාසයෙන් තොරව සිටීම.
6. අනෙකුත් කැමැත්ත

දික්කසාදය ලබා ගැනීමේ කාර්ය පටිපාටිය 33 වන වගන්තියේ දක්වා ඇත.

උඩරට විවාහක පුරුෂ පක්ෂයට ඉහත 1,3, සහ 5 හේතු පදනම් කරගෙන විවාහය විසුරුවා හැරිය හැකිය.

ස්ත්‍රී පක්ෂයට 2,4 සහ 5 යන අවස්ථාවන් පදනම් කරගෙන විවාහය විසුරුවා හැරිය හැකිය.

විවැනි අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ අදාළ ප්‍රදේශයේ දිස්ත්‍රික් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාට වේ.

අදාළ දික්කසාද අයදුම්පත ලිඛිත විය යුතු අතර එහි පාර්ශවයන්ගේ නම්, ලිපිනය, විවාහයේ ස්වරූපය, ළමයින් සංඛ්‍යාව, දික්කසාදය ලබා ගන්නා හේතුව සඳහන් කළ තිබිය යුතුය.

අදාළ අයදුම්පත දිස්ත්‍රික් විවාහ ලේකම්වරයාට ලැබුණු විගස අදාළ පාර්ශවයන්ට ඒ පිළිබඳව දැනුම්දීමක් කර ඔවුන්ව කැඳවීම කළ යුතුය. ඒ පිළිබඳව ලඝු පරීක්ෂණයක් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් පැවැත්විය යුතුය.

දික්කසාදය ලබා දෙමින් හෝ ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් අයදුම්පත පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට දිස්ත්‍රික් විවාහ ලේකම්වරයාට බලය ඇත. දික්කසාදය සම්බන්ධ වන්නේ සහ නඩත්තු ලබා ගැනීමට කටයුතු සැලැස්වීමට රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාට හැකියාව ඇත.

දික්කසාද තීන්දුව රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ලේඛනගත කිරීම කළ යුතුය.

දිස්ත්‍රික් විවාහ ලේකම්වරයාගේ තීරණයෙන් සෑහීමට පත් නොවන යම් පාර්ශවයකට ඔහු මාර්ගයෙන්ම දිසා අධිකරණය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

උඩරට නීතිය අනුව දරුකමට හදා ගැනීම හා දේපල අනුප්‍රාප්තිය

පැරණි උඩරට නීතිය තුළ දරුකමට හදා ගැනීම පිළිබඳ සංකල්ප දෙකක් තිබුණි.

1. අනාථ දරුවන් කැපකරු මාපිය ක්‍රමය යටතේ හදා වඩා ගැනීම

මෙම ක්‍රමය යටතේ හදා වඩා ගත් දරුවෙකුට වුවද තමා පෝෂණය කළ දෙමාපියන්ගේ දේපල සඳහා උරුමකම් කිව හැකිය. නමුත් ඒ සඳහා ඔහුට නියමාකාර අයිතියක් නොමැත.

2. අනුප්‍රාප්තික අයිතිවාසිකම් ලබා දීම උදෙසා දරුකමට හදා ගැනීම

ලේඛකයන් සහ නඩු තීන්දුවලට අනුව මුල්කාලීනව වලංගු දරුකමට හදා ගැනීමට නම් පාර්ශවයන් එකම කුලයකට අයත් විය යුතු අතර දරුවන් තම අනුප්‍රාප්තිකයා බවට පත් කිරීමට දෙමාපියන්ට චේතනාවක් තිබිය යුතුය. එසේම දරුකමට හදා ගැනීම ප්‍රසිද්ධියේ, කුමානුකූලව, විවෘතව ප්‍රකාශ කර තිබිය යුතුය.

උරුමකරුවකු ලෙස හදාගන්නා දරුවා පිළිගැනීම ප්‍රසිද්ධියේ සිදු විය යුතු බව **ලොකුබණ්ඩා ඒ. දෙනිගම් කුමාරසාමි** නඩුවේදී ප්‍රකාශ විය.

නමුත් පසුව තීරණය වූ

ටිකිරිහාමි ඒ. නියරපොල

උත්කුබණ්ඩා ඒ. සෝමාවතී

දයාංගනි ඒ. සෝමාවතී

යන නඩුවලදී තීරණය වූයේ දරුකමට හදාගැනීම ප්‍රසිද්ධියේ පිළිගැනීම අවශ්‍ය නොවන බවත්, අවශ්‍ය වන්නේ දරුකමට හදාගන්නා දෙමාපියන්ගේ වේතනාව හෙළි කිරීම පමණක් බවත් ය.

මේ සදහා නෛතික ප්‍රතිපාදන අංක 1938 අංක 39 දරණ උඩරට නීතිය ප්‍රකාශ කිරීමේ හා සංශෝධනය කිරීමේ ආඥා පනතේ සැකවින් දක්වා ඇත.

7 වන වගන්තිය - දරුකමට හදාගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය

දරුකමට හදා ගන්නා දරුවා බාලවයස්කරුවකු නොවන්නේ නම් ඔහුගේ ලිඛිත කැමැත්ත තිබිය යුතුය. එම ලේඛනයට දරුවාද, දරුකමට හදා ගන්නා තැනැත්තාද අත්සන් තැබිය යුතු ය.

ඒ අනුව පෙනී යන්නේ ඕනෑම වයසක දරුවෙකු උඩරට නීතිය යටතේ දරුකමට හදාගත හැකි බවයි.

බාලවයස්කරුවකු දරුකමට හදා ගන්නේ නම් මව්පිය දෙදෙනාම හෝ ඉන් එක් අයෙකු පමණක් ජීවත් වන්නේ නම් එම තැනැත්තා හෝ අත්සන් කළ යුතුය.

මව් පිය දෙදෙනාම මියගොස් හෝ ඔවුන්ගෙන් එක් අයෙකු හෝ සොයාගත නොහැකි නම් හෝ සිහිවිකල හෝ අයහපත් සෞඛ්‍ය තත්වයක් මත දරුවා වෙනුවෙන් කටයුතු කල නොහැකි නම් දරුවා අදාල වන දිසා අධිකරණය විසින් පත් කරන තැනැත්තෙකු විසින් එසේ අත්සන් කළ යුතුය.

වලංගු දරුකමට හදා ගැනීමක් සදහා දරුකමට හදාගත් දරුවා (බාලවයස්කරුවකු නම් දෙමාපියන්) සිය කැමැත්ත සාධන පත්‍රයක ප්‍රකාශ කිරීම හා දිසා විනිසුරුවරයෙක් හෝ නොතාරිස්වරයෙකු හා

සාක්ෂිකරුවන් දෙදෙනෙකු ඉදිරිපිට දරුවා හා හදාගනු ලබන තැනැත්තා අත්සන් කළ යුතුය.

විරසිංහ වි. රත්බණ්ඩා නඩුවේදී ඉහත ප්‍රතිපාදන අනුගමනය කිරීම අනිවාර්ය බව තීරණය විය.

8 වන වගන්තිය - දරුකමට හදා ගැනීමේ නෛතික ප්‍රතිඵල

දරුකමට හදාගත් දෙමාපියන්ගේ මරණයෙන් පසු (අන්තිම කැමති පත්‍රයක් රහිතව මියගිය විට) හදාගත් දරුවාටද එම තැනැත්තන්ගේ සුභාග දරුවෙකු තුන්කි විදින ප්‍රමාණයට හෝ ඔහුට වෙනත් දරුවන් නොමැති නම් මුළු ප්‍රමාණයටමද එම තැනැත්තාගේ දේපලවලට උරුමකම් ලැබිය හැකිය. (හදාගත් දරුවාට උරුමකම් කිව හැක්කේ, හදාගත් තැනැත්තාගේ දේපලවලට මිස ඔහුගේ පවුලේ වෙනත් කෙනෙකුගේ දේපල සදහා නොවේ.)

හදාගත් දරුවාට සිය ස්වාභාවික දෙමාපියන්ගේ හෝ පවුලේ දේපලවලට අනුප්‍රාප්තිය ලැබීමේ අයිතිය වලෙසම ඇත.

දරුකමට හදාගත් දෙමාපියෙකුට හදාගත් දරුවාගේ අන්තිම කැමති පත්‍රයක් රහිත දේපලවලට අනුප්‍රාප්තිය ලැබිය නොහැක.

නිසි පරිදි සිදුකල දරුකමට හදාගැනීමක් අවලංගු හෝ අහෝසි කල නොහැක. එසේ පසුව අවලංගු කලද දරුකමට හදාගැනීමෙන් හටගත් අයිතිවාසිකම් හා වගකීම්වලට බල නොපායි.